

Økonomi- og indenrigsminister Margrethe Vestagers talepapir

Det talte ord gælder

Anledning: Samråd om B114 om indførelse af et grønt nationalregnskab for at fremme den grønne omstilling og bæredygtig udvikling.

Tid og sted: 26. maj 2014 kl. 14.00, lokale 2-011

Indledning

Jeg vil redegøre for regeringens holdning til SF's beslutningsforslag om at indføre grønne nationalregnskaber for at fremme den grønne omstilling og bæredygtig udvikling.

Forslaget lægger således op til at styrke overvågningen af den grønne omstilling af dansk økonomi. Det er en sympatisk målsætning. Regeringen er optaget af, at Danmark bevæger sig i retning af en mere grøn og bæredygtig økonomi. Og en styrket overvågning af denne omstilling vil her være nyttig.

Forslaget består af to dele.

For det første foreslås det at indføre grønne nationalregnskaber for Danmark i løbet af en tre årig periode startende med regnskab for 2014.

For det andet foreslås, at Danmark gennem etableringen af en tværministeriel task force deltager aktivt i arbejdet med at

videreudvikle redskaber til belysning af grøn økonomi, bæredygtig udvikling mv. Det er en opgave af eksperimentel karakter på den forskningsmæssige front.

Det skal indledningsvis slås fast, at der er tale om to dele af meget forskellig karakter. Den først del vedrører udarbejdelse af statistik efter internationale statistiske retningslinjer. Den anden del er grundlæggende af forskningsmæssig karakter.

Jeg vil derfor behandle de to dele hver for sig.

Grønne nationalregnskaber

Da jeg tidligere i dag offentliggjorde Økonomisk Redegørelse, skete på baggrund af meget omfattende økonomisk statistik.

Solid, økonomisk statistik er en stor styrke. Det giver mulighed for at vurdere den økonomiske udvikling. Og det giver et godt fundament for at fastlægge den økonomiske politik.

Et solidt statistisk grundlag til at vurdere den grønne omstilling vil også være meget nyttigt. Grønne nationalregnskaber vil give datagrundlaget til belysning af fx hvor effektivt vi anvender vore ressourcer og flere aspekter af bæredygtighed.

Rammerne for hvordan grønne nationalregnskaber skal udarbejdes er allerede fastlagt. Det skete med vedtagelsen af en såkaldt *statistical standard* i FN-regi i 2012 [*SEEA (System of Economic and Environmental Accounting), Central Framework.*] FN fastlægger også de internationale retningslinjer for hvordan et nationalregnskab skal udarbejdes.

Der er således et godt udgangspunkt for at udarbejde grønne nationalregnskaber efter internationalt anerkendte retningslinjer. Og Danmarks Statistik udarbejder allerede i dag enkelte af de opgørelser, der skal indgå i fuldt udbyggede grønne nationalregnskaber. Det gælder eksempelvis regnskaber for miljøskatter, udslip af drivhusgasser og luftforurenende stoffer, som i dag udarbejdes efter de internationale retningslinjer.

En udvidelse af de eksisterende opgørelser til fuldt udbyggede grønne nationalregnskaber vil give en række nye oplysninger om blandt andet affaldsproduktion, udledninger af spildevand og opgørelser af fx skov, olie- og naturgas. Og disse opgørelser vil benytte de samme afgrænsninger af brancher og sektorer, som der bruges i det eksisterende nationalregnskab.

Jeg er således enig med forslagsstillerne i, at grønne nationalregnskaber er et godt redskab til overvågning af den grønne udvikling. Og jeg er åben over for en dialog om, hvordan vi i Danmark kan få implementeret fulde grønne nationalregnskaber. En sådan dialog kan indeholde en drøftelse af i hvilken rækkefølge de enkelte delelementer af fulde grønne nationalregnskaber skal udarbejdes.

Men vi skal også være realistiske i vores forventninger til, hvad grønne nationalregnskaber kan levere.

Grønne nationalregnskaber kan først og fremmest give en række nyttige miljø- og klimamæssige oplysninger, der på konsistent vis kan knyttes til det eksisterende økonomiske nationalregnskab. De supplerer således det eksisterende nationalregnskab, men tager afsæt i det velkendte begreb, bruttonationalproduktet.

Tværm Ministeriel task force?

I beslutningsforslaget anden del lægges der imidlertid op til, at Danmark skal ”*deltage aktivt internationalt, fx gennem etablering af en tværm Ministeriel task force, i at videreudvikle redskaber, der kan forbedre de grønne nationalregnskaber og konkretisere tankegangen om at gå videre end bruttonationalproduktet...*”

Denne del af beslutningsforslaget er ikke så konkret som den første del om grønne nationalregnskaber. Men der er umiddelbart lagt op til, at der skal udvikles alternative mål for den overordnede udvikling i forhold til det kendte bruttonationalprodukt. Dette er et arbejde af en markant mere forskningspræget karakter end grønne nationalregnskaber.

Der skal blandt andet arbejdes med en anden del af manualen for grøn økonomi – *SEEA, Experimental Ecosystem Accounts*.

Navnet på manualen siger næsten det hele. Vi har her at gøre med et arbejde af eksperimentel karakter på den forskningsmæssige front. Og vi er ganske langt fra noget, der kan indgå som officiel statistik som de grønne nationalregnskaber.

Lad mig understrege, at Danmark allerede deltager i internationalt arbejde på dette forskningsfelt, hvor det er relevant. Vi bidrager fx til WAVES samarbejdet under Verdensbanken. Dette samarbejde skal netop være med til at udvikle metoder til opgørelsen af værdien af økosystemer i en række udviklingslande.

Jeg er mere skeptisk, når det gælder forslaget om at etablere en tværm Ministeriel task force, der skal være med til at videreudvikle

redskaber, der kan forbedre de grønne nationalregnskaber. Som jeg ser det, er en forbedring af grønne nationalregnskaber først og fremmest en opgave for statistikere. Den bør således løftes af danske og internationale eksperter i udarbejdelse af statistik. Disse findes i Danmarks Statistik, der allerede deltager i det internationale arbejde med udvikling af grønne nationalregnskaber.

Opgaven med at *"gå videre end bruttonationalproduktet"* er som sagt en langt mere forskningspræget opgave. For at løfte denne opgave er der behov for et bredt udsnit af eksperter på højeste niveau inden for både naturvidenskab og samfundsvidenskab.

Hvad er omkostningerne ved CO₂ udledning? Hvordan værdisætter man økosystemer som fx moser og kyststrækninger? Jeg føler mig ikke overbevist om at en sådan opgave løses bedst i regi af en national tværministeriel task force.

Finansiering

Endelig et par ord om finansieringen. I beslutningsforslaget står meget kortfattet: *"Det foreslås, at Danmarks Statistik tilføres ekstra midler til udvikling af et grønt nationalregnskab finansieret af rammen for det offentlige forbrug, herunder til dels fra forskningsreserven."*

Dette er en tand for ukonkret. Det er ingen hemmelighed, at der er meget begrænsede rammer til nye offentlige udgifter og at der skal prioriteres benhårdt for at holde de samlede udgifter inden for det eksisterende råderum.

Der er behov for at arbejde lidt mere med en konkret finansieringsmodel, hvis der skal etableres fulde grønne nationalregnskaber i Danmark.

Afslutning

Ud fra en samlet vurdering lægger regeringen op til, at beslutningsforslaget i sin nuværende form ikke vedtages.

Der *er* afgjort spændende elementer i forslaget. Det drejer sig særligt om etableringen af fulde grønne nationalregnskaber. Her kan der tages et stort skridt fremad for overvågningen af den grønne udvikling.

Men der behov for at se nærmere på finansieringen. En etablering af grønne nationalregnskaber er et ganske omfattende projekt.

Modsat de grønne nationalregnskaber er jeg mere skeptisk overfor den mere forskningsprægede del af forslaget, og jeg kan ikke se perspektivet i en tværministeriel task force til "at booste" dette arbejde. Det er en forskningsbetonet opgave, der først og fremmest bør varetages i forskningsmiljøer.